

SPREMAČICE U ZDRAVSTVENOM SUSTAVU: "STANEMO LI S RADOM DOĆI ĆE DO KOLAPSA JER NITKO NAŠE 'PRLJAVE POSLOVE'"

Objavljeno: 01. 11. 2023

"Mi im nismo važne, ali da stanemo s radom, zajedno s drugim pomoćnim osobljem; došlo bi kolapsa jer nitko neće raditi naše 'prljave poslove'. Zamislite da vas doktor operira s prljavim instrumentima ili u operacijskoj sali bude ostataka od osobe prije vas" našoj Luciji Makovici, koja nastavlja seriju tekstova "Kako je raditi u bolesnom zdravstvu?", rekla je spremačica zaposlena u jednoj od zagrebačkih bolnica.

Zamislite dolazak u zdravstvenu ustanovu u kojoj vas dočekaju prljavi podovi, kante pune smeća i neuredni toaleti. Vjerujemo kako bi svima nama takva situacija bila neprihvatljiva. Higijena prostorija u kojima borave pacijenti od iznimne je važnosti, a one koji prostore održavaju čistima potrebno je cijeniti i vrednovati kao i sve ostale radnike u zdravstvenom sustavu. Riječ je o nezdravstvenim radnicima i radnicama, odnosno spremačicama. One su također prosvjedovale u svibnju ove godine s medicinskim sestrama, tehničarima i drugim nezdravstvenim radnicima kako bi naglasile nezadovoljstvo svojim položajem u sustavu. **Kristina Baotić**, fizioterapeutkinja iz Kliničke bolnice Sveti Duh, prokomentirala nam je tada [situaciju sa spremačicama](#) na njezinom radnom mjestu. "Spremačice nam nedostaju pa mi kao zdravstveni radnici u određenim trenucima moramo i čistiti jer nema dovoljno spremačica da nam promjene smeće i pobrišu podove", rekla je.

Mediji su tada prenosili razne izjave i iskustva radnika, a jedna od njih bila je i spremačica **Barica Grabušić** iz Opće bolnice Zabok i bolnice hrvatskih veterana koja je navela kako smatra da je plaća koju dobiva premala u odnosu na posao kojeg obavlja. "Radimo na mjestu gdje bi trebalo puno više cijeniti naš rad jer smatram da nam treba vratiti to dostojanstvo i da nam treba vratiti plaće. Premalo smo plaćeni i premalo nas ima za objekt ove veličine i sve poslove koje moramo obaviti".

"I MI SPREMAČICE IMAMO ODGOVORNOST PREMA PACIJENTIMA"

Od prosvjeda je prošlo gotovo pola godine, a do sugovornica za ovu temu bilo je poprilično teško doći te nam je većina njih rekla kako zbog mogućih problema na radnom mjestu ne žele razgovarati. Ipak, pronašli smo dvije sugovornice koje su izrazile želju da ostanu anonimne. S njima smo razgovarali o tome je li došlo do promjena, odnosno jesu li vladajući uvažili njihove zahtjeve za poboljšanjem uvjeta rada.

Prva sugovornica nešto više od dvije godine radi kao spremačica u jednoj zagrebačkoj bolnici. Radi u jednoj smjeni koja traje od 6 do 14 sati ili od 7 do 15, a vikendi su slobodni. "Ujutro se zna da podovi moraju biti oprani, kante od smeća prazne i sve treba biti pripremljeno za rad tehničara i doktora. Ujutro nakon obavljenog posla popijemo kavu ili čaj i onda ponovno svatko odlazi odrađivati svoje zadatke. Uz to, imamo i gablec pa je i to odlično", rekla je. Ona primarno radi kao peračica laboratorijskog posuđa. Njezin posao mora biti odrađen bez greške jer je riječ o instrumentima zbog kojih bi uzorci pacijenata mogli biti neupotrebljivi, a doktori bi zbog krivo oprane bočice ili pribora mogli dobiti pogrešan nalaz. Takav ishod bi za pacijente mogao biti koban. "Već znamo gdje treba biti posebno oprezan pa se trudimo da greške budu minimalne, a bez obzira na to što smo mi spremačice, imamo odgovornost prema pacijentima", rekla je.

Prosvjed "I mi smo zdravstvo", foto: [SSSH](#)

Ona tijekom svog radnog vremena brine o bacanju materijala u infektivni otpad koji se posebno odlaže, a to uključuje i rad s opasnim kemikalijama. Čisti stolove nakon preuzimanja materijala, skuplja smeće, pere podove, laboratorije, toalete te brine o održavanju prostorija. Uz to, nosi i odnosi poštu, čisti aparate i mašine tehničarima, donosi potrošne materijale te vodi evidenciju o njima (sapuni, ručnici, toalet papir, sredstva za pranje i čišćenje), a radi i druge poslove prema nalogu nadređenih. Prema potrebi, brine i o odjelu na kojem radi njezina kolegica. Pravilo je da svaka od njih pokriva jedan, ali zbog potrebe rukovanja opasnim kemikalijama na određenim odjelima mijenjaju koje odjele pokrivaju. "Prekovremene sate nemamo, a ako do njih i dođe, znamo da nam neće biti plaćeni. Ipak, ako su šefovi ok možemo dogovoriti slobodan dan ili izaći ranije ako nas netko može zamijeniti i pokriti naš dio posla", rekla je.

"S OVAKVIM PLAĆAMA NEMAMO DOVOLJNO NI ZA ONO NAJOSNOVNJE"

Kao najveću manu ovog radnog mjesta istaknula je to što nisu cijenjene kao osoblje bez kojeg zdravstveni sustav ne može funkcionirati. "Doktori, sestre, tehničari, inženjeri i ostali sigurno neće prati toalete i podove. Nije da nemamo završene srednje škole i mislim da je vrijeme da se prizna naš rad od strane sustava i pojedinaca. Neki od nas nisu imali sreće raditi u svojoj struci ili su pristali i na lošije samo da mogu biti doma s obiteljima jer im je dosta raditi 'svetke i petke'", rekla je. Navela je kako smatra da su premaio plaćene za opseg posla koji imaju te da se od njih očekuje da rade dva posla, a plaćene su za jedan. "Smatram da nitko u našoj državi ne bi smio imati plaću manju od 1500 eura jer s ovakvim plaćama i cijenama nemamo dovoljno ni za ono najosnovnije". Ipak, ističe kako su sretni jer imaju vremena za obitelj, slobodne vikende i blagdane. "Mogu reći da imamo dovoljno godišnjeg odmora tako da kad se sjetim smjenskog rada za istu plaću onda je ovo ok", istaknula je.

Na radnom mjestu ove naše sugovornice također se osjeti manjak radnika. "Stvamo se naradimo i uz mene bi trebala biti još jedna osoba jer u slučaju da se razbolimo nema nas tko zamijeniti te radimo na dva odjela i sva odgovornost pada na jednu osobu", rekla je.

Prosvjed "I mi smo zdravstvo", foto: [YouTube](#)

Iako su sudjelovale u ranije spomenutom prosvjedu, do sada nisu osjetile nikakve promjene po pitanju radnih uvjeta. "Mi im nismo važne, ali da stanemo s radom, zajedno s drugim pomoćnim osobljem, došlo bi kolapsa jer nitko neće raditi naše 'prljave poslove'. Zamislite da vas doktor operira s prljavim instrumentima ili u operacijskoj sali bude ostataka od osobe prije vas. To sve netko mora počistiti, a mi se trudimo da sve bude kako treba", rekla je.

Ono s čime je posebno zadovoljna je odnos s kolegicama, ali i sa zdravstvenim radnicima. "Kolegica me uputila u posao i sve mi objasnila. Na tome sam joj jako zahvalna, a doktori i doktorice su odlični. Glavna doktorica se prema nama odnosi s poštovanjem i kaže da je naš posao isto važan kao i njezin. Mi smo mala obitelj i od kad radim ne znam postoji li doktor koji nije pozdravio na hodniku ili vani, mislim da ga nema", navela je.

Naša druga sugovornica također radi u jednoj zagrebačkoj bolnici. Na tom je radnom mjestu skupila skoro dvadeset godina staža, a navodi kako je radila na gotovo svim odjelima. Ona svoju plaću opisuje kao nedovoljnu za normalan život, a osim toga navela je i veliki opseg posla s kojim se sve teže nosi. "Smatram da za posao koji radim nisam dovoljno plaćena, a kako nas je sve manje i manje, obujam posla je sve veći. S obzirom na to da ne postajem mlađa, sve teže mi je raditi jer ovdje je u pitanju fizički posao. Godine starosti otežavaju mi pronalazak novog posla, za razliku od mlađih kolegica koje sve češće odlaze raditi u inozemstvo", rekla je. Smatra i kako posao koji radi nije dovoljno cijenjen te da nije shvaćena važnost radnog mjesta spremačica. "Svaki odjel je posebno važan i treba biti čist, a posebno onaj na kojem leže onkološki pacijenti. Kada smo mi u pitanju, prosvjed kao da se nije ni dogodio. Nadam se da će uskoro doći do promjene koja će omogućiti naše rasterećenje", zaključila je.

Objavu ovog teksta podržala je Agencija za elektroničke medije, putem Javnog poziva za ugovaranje novinarskih radova u elektroničkim publikacijama u 2023. godini.

Naslovna fotografija: [Elickr](#)/Radnička prava

Tekst napisao/la:

[Lucija Makovica](#)

TAGOVI:

[zdravstvo](#) [radnička prava](#) [sindikati](#)

VEZANI ČLANCI

TRENUTNO IH U
SUSTAVU NEDOSTAJE
ŠESTI TISUĆ: KAKO

"Besplatna" zdravstvena
skrb na rubu je raspada,
financijski izdravljivi

Zdravstveni sustav
zaposavlja specijalizante
od kojih se očekuje da

Preporučite članak: